

Het Orakel – een hedendaags passiespel

Op zondagavond 17 maart vindt in De Morgenster de voorstelling 'Het Orakel' plaats, door LEKS Compagnie. LEKS brengt verhalen op het snijvlak van klassieke muziek en theater en bestaat uit performer Ekaterina Levental (spel, zang, harp) en regisseur/vormgever Chris Koolmees.

Het Orakel is een hedendaags passiespel (zoals *The Passion* dat ook is).

De muziek in de voorstelling Het Orakel is echte passiemuziek. De *Via Crucis* van Franz Liszt, een compositie bij de kruiswegstaties, veertien momenten uit de lijdensweg van Jezus. Het is een werk voor gemengd koor, solisten en orgel (of piano). Ekaterina voert het helemaal in haar eentje uit. De orgelmuziek speelt ze op harp (in de voorstelling is een opname daarvan te horen). De koorpartijen zingt ze live met behulp van een stemvormer die geprogrammeerd is om de harmoniestemmen te berekenen.

De muziek wordt afgewisseld met teksten uit de dichtbundel 'groet god' van Eva Gerlach en Sasja Jansen. De gedichten vormen met elkaar een dialoog tussen god (geschreven door Eva Gerlach) en mens (van de hand van Sasja Jansen). De groet aan het begin van de dialoog is een verrukte verwelkoming van de mens door god:

Al mijn dagen wachtte ik totdat je.
Zonder te weten dat. Ik wachtte zo dat
mijn wereld een opening was
waarin je zou. Passen? Al wist ik niet dat ik wachtte.
Je bent van wachten gemaakt. Mijn wereld was wachten.

En toen je kwam, groette ik in vervoering
wat zo onverwacht was, zo exact wat ik miste
en dat me onmiddellijk aanviel, alsof het zo hoorde,
door zichzelf te verheffen en in mijn gezicht te pissen

en je lachte, scharminkel
in het licht van een wereld die ik uit mijn mond gespaard en
bij me bewaard had voor je

(en niets ter wereld kon lachen voordat je kwam)

De dialoog die zich dan ontvouwt gaat over god zijn en over van aarde zijn, bloei en vergankelijkheid. Over opstand en verwijt, over verlangen en gemis. Gaandeweg maken god en mens zich steeds meer van elkaar los. De afscheidsgroet op het eind is een teleurgesteld vaarwel:

Mens: op mijn hand, terwijl ik je dit schrijf,
landde een ongedachte gaasvlieg, licht-
doortrokken, gouden ogen draaiden rond.

Ik dacht dat wij zo zouden samenvallen
in tegenoverheid, leegte en zijn in één
licht, gewichtloos in evenwicht –

ronddraaiend ogenblik. Tijd ligt
in mij even dichtbij begin als eind
zei ik je toen ik meende god te zijn,

maar tijd laat los nu ik uit je verdwijn.

Groet je uit licht. Uit onbenoembaarheid.

Hoe anders het groeten in de *Via Crucis*. Dat begint en eindigt met *Ave, crux, spes unica* (Gegroet, kruis, onze enige hoop). Ook Christus begroet zelf het kruis, dat hij moet dragen (bij de tweede statie). En bij de zesde statie, wanneer Veronica met zweet van Jezus' voorhoofd wist, klinkt het koraal *O Haupt voll Blut und wunden... gegrüßet seist du mir* (O hoofd vol bloed en wonden...ik groet u vol ontzag).

In de voorstelling Het Orakel komen beide werelden samen: de wereld van de hedendaagse teksten, van de vertwijfeling, het zoeken, de afstand, en de wereld van de passiemuziek, van de toewijding, de eerbied en de hoop.

Het lijkt mij zeer de moeite waard om als een moment van bezinning in de veertigdagen voor Pasen dit 'theatrale ritueel' (zoals LEKS het noemt) in woord, muziek en beeld te gaan beleven.

Ds. Heleen Weimar